

Sygn. akt *XI Ka 1160/19*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2020 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie XI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący Sędzia Artur Achrymowicz

Protokolant Wioleta Zawadzka

Oskarżyciele: Z. W. (1) i B. W.

po rozpoznaniu dnia 27 lutego 2020 roku

sprawy D. W. (1) s. Z. i B. z domu S., urodzonego
(...)roku w P.

oskarżonego z art. 157 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Kraśniku z dnia 26 września 2019 roku sygn. akt
II K 733/18

I Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

A. co do czynu z pkt. 1:

1. uniewinnia oskarżonego od jego popełnienia;
2. uchyla rozstrzygnięcie w punkcie II oraz zawarte w pkt. IV – w zakresie dotyczącym Z. W. (1);

B. co do czynu z pkt. 2:

1. na mocy art. 66 § 1 K.k. postępowanie warunkowo umarza;
2. na zasadzie art. 67 § 1 K.k. ustala roczny okres próby;
3. za podstawę nawiązki z pkt. III przyjmuje art. 67 § 3 K.k. a jej wysokość obniża do 500 (pięciuset) złotych;
4. kwotę należności z pkt. IV obniża do 1008 (tysiąca ośmiu) złotych;

C. uchyla rozstrzygnięcie w punkcie V.

II W pozostałej części wyrok ten utrzymuje w mocy.

III Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 100 (sto) złotych opłaty za obie instancje.

Artur Achrymowicz

UZASADNIENIE	
---------------------	--

Formularz UK 2	Sygnatura akt	XI Ka 1160/19
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Kraśniku, sygn. II K 733/18 z dn. 26.9.2019 r.

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	

#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów	
---	--

Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>1. Obrazy art. 4, 7 i 410 K.p.k. przez:</p> <p>a) wadliwą ocenę wiarygodności wyjaśnień oraz zeznań świadków „ewidentnie wrogo nastawionych do oskarżonego”;</p> <p>b) „aprioryczne wykluczenie zeznań A. Z. z katalogu wiarygodnych dowodów”;</p> <p>c) uznanie zeznań W. M. za „nie przedstawiające (ortografia przytoczona w oryginale) większej wartości dla rozstrzygnięcia”;</p> <p>d) oddalenie wniosków dowodowych;</p> <p>e) zaniechanie uzupełnienia materiału dowodowego wobec sprzeczności w zeznaniach Z. i B. małżonków W.;</p>	

f) potraktowanie nagrania „w sposób marginalny, dowolny”, choć wynika z niego, że oskarżony musiał bronić siebie i A. M. – G. przed napaścią ze strony pokrzywdzonych i towarzyszących im osób i że został pobity # niezasadny

2. Obrazy art. 410 K.p.k. przez pominięcie, iż:

a) z zeznań K. H. i J. T. wynika, iż w ich obecności nie doszło do „szarpaniny”;

b) M. R. nie pamiętał, żeby była „szarpanina”, i podał, że z niektórymi osobami nie można było się porozumieć # niezasadny

3. Obrazy art. 5 § 2 w zw. z art. 7 K.p.k. przez nierozstrzygnięcie na korzyść oskarżonego wątpliwości wynikających z faktu, że zeznania o przytrzaśnięciu ręki oskarżycielki były lakoniczne, a pokrzywdzeni nie przekazali policjantom relacji o obrażeniach # niezasadny

4. Błędu w ustaleniach przez:

a) przypisanie oskarżonemu obu czynów;

b) przyjęcie, że to oskarżony był agresywny, choć to oskarżyciele go pobili;

c) uznanie, że oskarżony przewidywał możliwość spowodowania obrażeń;

d) przyjęcie, że obrażenia pokrzywdzonych były skutkiem działania oskarżonego;

e) przyjęcie, że pokrzywdzeni nie powiedzieli policjantom o obrażeniach, „bo być może w tym momencie nie chcieli obciążać syna” # częściowo zasadny

<p>Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>	
<p>Ad 1a</p> <p>Sąd Rejonowy w uzasadnieniu wyroku odniósł się rzeczowo do stosunków między oskarżonym i oskarżycielami, będącymi jego rodzicami (w szczególności dostrzegł i miał na względzie istniejący konflikt - k. 145v) oraz do rozbieżności w relacjach świadków, a ocena ich zeznań i wyjaśnień oskarżonego, jako racjonalna, jest zgodna z kryteriami art. 7 K.p.k.</p> <p>Ad 1b</p> <p>Sąd Rejonowy wcale nie odmówił wiary zeznaniom A. Z. ani też nie wykluczył ich jako podstawy ustaleń (k. 145v).</p> <p>Ad 1c</p> <p>To, że świadek towarzyszyła oskarżycielom, gdy przyjechali, aby – jak to ujęła – „całe towarzystwo rozgonić” nie oznacza, że ona sama i towarzyszące jej osoby byli agresywnie, czy wrogo nastawieni do oskarżonego (pozostaje to w sferze domysłów), a jedynie, że byli krytyczni wobec jego i A. M. – G. zachowania, którego nie akceptowali i chcieli zakończyć ich związek. Nie oznacza to jednak automatycznie, jak sugeruje apelacja, że świadkowie, a w szczególności oskarżyciele, mieliby z tego powodu składać fałszywe zeznania.</p> <p>Ad 1d</p> <p>Okoliczności objęte wnioskami nie dotyczyły bezpośrednio zdarzenia, będącego przedmiotem sprawy,</p>	

a to, że rodzice oskarżonego „wielokrotnie wszczynają postępowania karne i cywilne przeciwko oskarżonemu” i że są zdolni do kłamstwa, nie oznacza przecież, że kłamali właśnie, czy również składając zeznania w niniejszej sprawie, a jedynie, że jest to możliwe. Sąd Rejonowy miał jednak przecież taką ewentualność na względzie i wskazał przekonujące powody (w szczególności zbieżność z innymi dowodami), dla których dał wiarę zeznaniom małżonków W..

Ad 1e

Rozbieżności w relacjach o dynamicznym zdarzeniu, postrzeganym przez uczestników z różnych perspektyw, z natury rzeczy (właśnie o ile nie są kłamliwe i wyuczone) są niemal regułą. W żadnym razie nie jest to samo w sobie powodem, by uznać, że postępowanie wymagało jakiegoś (Skarżący nie wskazał o jakie konkretnie czynności dowodowe miałyby chodzić) uzupełnienia.

Ad 1f

Nagranie przedstawia tło działań objętych zarzutami, lecz nie zarzucone oskarżonemu czynności wykonawcze, więc słusznie Sąd Rejonowy uznał, że nie jest to dowód pierwszoplanowy. Wbrew twierdzeniom Skarżącego, nie wynika z niego, by to oskarżony został przez kogoś (apelacja nie wskazuje przez kogo konkretnie i w jakim momencie) pobity.

Ad 2

To, że w obecności dwóch świadków „szarpanina” nie miała miejsca, a trzeci nie pamięta, aby miała miejsce, nie oznacza, że jej nie było. To zaś, że policjant z kimś

(nie wiadomo o kogo konkretnie chodzi) nie mógł się porozumieć, wskazuje co najwyżej na wysoki poziom emocji uczestników zajęcia (bo przecież nie chodzi o osoby chore psychicznie, upośledzone umysłowo, czy będące pod wpływem środków psychoaktywnych, a więc takie, które nie byłyby zdolne do zrozumienia co do nich mówił lub wyartykułowania odpowiedzi), który Sąd Rejonowy dostrzegł i uwzględnił oceniając relacje uczestników.

Ad 3

To, że dowody są dla Skarżącego wątpliwej natury, czy jakości, nie oznacza istnienia wątpliwości w rozumieniu art. 5 § 2 K.p.k., a co najwyżej może stanowić podstawę zarzutu obrazy art. 7 K.p.k. lub błędu w ustaleniach przez wyprowadzenie na ich podstawie wniosków, które nie odpowiadają ich treści. W szczególności ani lakoniczność relacji, ani też fakt, że podczas interwencji późniejsi oskarżyciele nie wskazywali policjantom obrażeń (nie można mieć pewności czy w ogóle były już one widoczne i czy mieli wówczas ich świadomość), nie oznacza, że ich zeznania są fałszywe, a obrażeń nie było.

Ad 4

Powtarzająca się także w tym zarzucie teza o pobiciu oskarżonego jest zupełnie dowolna.

Sąd Rejonowy trafnie wskazał, iż ustalenie sprawstwa oskarżonego co do czynu z pkt. 2 ma oparcie w zeznaniach M. G. i M. M. (popchnięcie pokrzywdzonej na schody) oraz E. Z. (przyciśnięcie ręki drzwiami samochodu).

Odnoszenie się przez Skarżącego do przypuszczeń (nie były to

żadne ustalenia) Sądu Rejonowego o przyczynie, dla której rodzice oskarżonego nie powiedzieli interweniującym policjantom o obrażeniach, jest w istocie bezprzedmiotowe. Przyczyna ta pozostała nieznana.

Oderwane od realiów jest twierdzenie, iż nie sposób wysnuć wniosku, że obrażenia (w szczególności tak charakterystycznie umiejscowione, jak te będące skutkiem przyciskania ręki pokrzywdzonej drzwiami auta) były skutkiem działania oskarżonego.

Natomiast nie sposób bronić skutecznie tezy, iż popychając starszą kobietę przy schodach w ich stronę z taką siłą, że zostaje ona wytrącona z równowagi i w efekcie upada, a następnie ściskając jej rękę drzwiami samochodu, osoba o co najmniej przeciętnej inteligencji, jaką jest oskarżony, nie przewidywała oczywistych w gruncie rzeczy skutków takich działań, w postaci podbiegnięć krwawych, czy obrzęku tkanki.

Zarzut okazał się natomiast trafny, o ile kwestionował możliwość przyjęcia sprawstwa oskarżonego w odniesieniu do czynu z pkt. 1.

Otóż, skoro Sąd I instancji ustalił, że obrażenia stwierdzone u pokrzywdzonego powstały w trakcie jego „szarpaniny” z oskarżonym (wersy 16-17 na k. 144v), a były to wyłącznie podbiegnięcia krwawe i otarcia naskórka w obrębie ramion, a więc charakterystyczne właśnie dla takiego zajścia, zaś ustaleń tych żadna ze stron nie zakwestionowała, to przypisanie D. W. popełnienia przestępstwa, jako nieadekwatne do zrelacjonowanych w uzasadnieniu wyroku ustaleń, było chybione.

Notabene, skoro oskarżonemu zarzucone zostało spowodowanie ww. obrażeń na ramionach, to umieszczanie w opisie czynu także pchnięcia Z. W. na ścianę, czy wręcz (poprzez szarpanie i potrząsanie) uderzenia o nią jego ciałem, które co prawda mieści się w ramach pojęcia owej „szarpaniny” i w granicach zajścia, jednak obrażeń żadnych nie spowodowało, wydaje się nieporozumieniem.

„Szarpanina” natomiast, to kolokwialne określenie wzajemnego szarpania się, a zatem chwytania się rękoma i jednocześnie wrywania się sobie z takich uchwytów. Jest to więc sytuacja, w której uczestnicy takiego zajścia wzajemnie się atakują i bronią przed drugą stroną, a żadna z nich nie ma wyraźnej przewagi i żadnej nie można uznać za wyłącznego agresora albo ofiarę. W takiej sytuacji oczywista jest (de facto niemal pewna), także dla samych uczestników, możliwość spowodowania i jednocześnie odniesienia samemu obrażeń w postaci otarć naskórka, czy zasinień. Biorący udział w zajściu obie te możliwości akceptują. Powstanie u Z. W. zasinień i otarć było więc jak najbardziej naturalnym skutkiem wdania się przez niego w ową „szarpaninę” z synem. Przystępując do „szarpaniny”, co prawda milcząco, w sposób dorozumiany, ale wręcz oczywisty, godził się na to, że może spowodować u syna jakiś drobny uraz i sam taki odnieść. Nie był jednak, wbrew temu, jak to aktualnie postrzega, ofiarą, która w wyniku nieuzasadnionej napaści (w szerokim, potocznym znaczeniu tego słowa, to on wraz z żoną się jej dopuścił, nachodząc oskarżonego około północy, by wyperswadować

<p>mu związek z zamężną kobietą) doznała obrażeń.</p> <p>Niepodobna w tym stanie rzeczy uznać, że zachowanie jednej ze stron „szarpaniny”, tylko dlatego, że nie doznała, czy nie zgłosiła obrażeń, czy choćby śladów na ciele, jest przestępstwem.</p>	
Wniosek	
O zmianę wyroku przez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia obu zarzuconych mu czynów # częściowo zasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
<p>Niezasadność zarzutów co do czynu z pkt. 2.</p> <p>Trafność zarzutu w odniesieniu do czynu z pkt. 1.</p>	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy

<i>Sprawstwo oskarżonego co do czynu z pkt. 2 a w związku z tym orzeczenie od niego nawiązki oraz zwrotu wydatków oskarżycielki.</i>	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Niezasadność w tym zakresie zarzutów apelacji.	
<i>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</i>	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
<p>1. Uniewinnienie oskarżonego od popełnienia czynu zarzuconego w pkt. 1, a w związku z tym uchylenie rozstrzygnięć w przedmiocie kosztów procesu i nawiązki.</p> <p>2. Warunkowe umorzenie postępowania co do czynu z pkt. 2.</p>	
Zwięźle o powodach zmiany	
<p>Częściowa trafność zarzutu z pkt. 4.</p> <p>Bezprawne zachowanie oskarżonego wobec oskarżycielki było efektem nadmiernych emocji uczestników zajścia, po stronie oskarżonego w pewnym stopniu usprawiedliwionych nieoczekiwanym, nocnym najściem i wtrącaniem się rodziców, do tego w obecności towarzyszących im, a obcych dlań osób, w jego życie osobiste. Sprawia to, że stopień jego zawinienia nie jest znaczny. Nie była też znaczna szkodliwość czynu, wynikająca zwłaszcza z nieznacznych w istocie następstw dla zdrowia pokrzywdzonej.</p> <p>Agresja oskarżonego i jej skutki nie osiągnęły poziomu takiego, by wymagały stosowania wobec niego represji stricte karnej. Nie jest on zwłaszcza osobą zdemoralizowaną, co przemawia za zdecydowanie pozytywną prognozą kryminologiczną, a zwłaszcza przyjęciem, że nie powróci on do tego rodzaju zachowań i będzie przestrzegał porządku prawnego. Skazanie byłoby zbędnym stygmatyzowaniem go, a przy tym niewątpliwie nie wpłynęłoby korzystnie na jego relacje z rodzicami, zapewne wręcz przekreślając widoki na ich poprawę.</p>	

Nawiązka na rzecz pokrzywdzonej została przy tym ograniczona do poziomu adekwatnego do omówionych wyżej okoliczności.

Zmniejszona też została, z uwagi na regulację art. 622 K.p.k., kwota zasądzona od oskarżonego tytułem zwrotu poniesionych przez nią kosztów.

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia	
4.1.	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania	

5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
	Zgodnie z art. 628 K.p.k. w zw. z art. 629 K.p.k. i w zw. z art. 634 K.p.k. wobec warunkowego umorzenia postępowania oskarżonego obciąża opłata z obie instancje.

7. PODPIS
Artur Achrymowicz

1.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Skazanie co do obu czynów	
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	

# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		

#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana